

ПЕРЕФОРМАТУВАННЯ МАРАФОНУ «ЄДИНІ НОВИНИ» ЯК ВИКЛИК ДЛЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРЕТЬОГО РОКУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Олег Галів,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,

Тернопільський національний педагогічний університету
імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник –

керівник Наукової академії україністики, зарубіжної філології та
соціальних комунікацій, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри журналістики Тернопільського національного
педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Олеся Мединська

Із перших днів широкомасштабної збройної агресії РФ проти України питання ефективності здійснення державної інформаційної політики в контексті протидії російській дезінформації та гуртуванні нації навколо ідеї перемоги і протистояння ворогу стало ключовим для української влади та суспільства. Це абсолютно виправдано, адже інформаційна політика не просто має вирішальний вплив на формування громадської думки, в умовах війни вона відіграє засадничі речі для національної безпеки України, оскільки є однією з її складових. Саме ефективна інформаційна політика відображає інтереси держави як на національному, так і на міжнародному рівнях. Зважаючи на це, 24 лютого 2022 року стартував загальноукраїнський інформаційний телемарафон «Єдині новини» задля інформування населення щодо ситуації в Україні від початку російсько-української війни, а також задля підтримки національної єдності та опору інформаційним загрозам, які розповсюджувала російська пропаганда.

«26 лютого за ініціативи Міністерства культури та інформаційної політики України, а також провідних медіагруп України – 1+1 media, StarLight Media, Медіа Група Україна, Inter Media Group і телеканалу Рада стартував спільний телевізійний ефір «Єдині новини»», – йшлося у повідомленні на сайті телеканалу «1+1» [4].

Із перших днів свого мовлення і до третього року російсько-української війни марафон змінював телекомпанії, які брали участь у його виробництві. І сьогодні це такі медіагрупи та телеканали: 1+1 Media, Starlight Media, Inter Media Group, «Ми – Україна», «Суспільне» та «Рада». Проте загальний принцип до виробництва залишається незмінним: телеканали у час виділених для них ефірних слотів за графіком виробляють інформаційно-аналітичний контент для марафону новин. Йдеться про інформаційні випуски новин, прямі увімкнення журналістів, інтерв'ю, розслідування, розмовні студії, де присутня аналітична складова, про інформаційно-розважальний блок, яким телеканали теж заповнюють слоти. Через контроль із боку влади і безпосереднє залучення урядових інституцій до організації, планування та виробництва інформаційного контенту найчастішими гостями телемарафону «Єдині новини» з перших днів його функціонування є представники владних структур.

Зважаючи на надзвичайно важливу місію, у перші місяці повномасштабного російського вторгнення в Україну телемарафон «Єдині новини» впорався з викликами, які перед ним стояли, і задовільнив інформаційні потреби українців, а також базові запити інформаційної безпеки держави в умовах війни. Сьогодні він є об'єктом критики та втрачає популярність серед глядацької аудиторії. Як свідчать результати всеукраїнського опитування громадської думки, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) упродовж 5–10 лютого 2024 року, довіра українців до телемарафону «Єдині новини» продовжує падати: станом на початок лютого 2024 року частка тих, хто довіряє марафону, знизилася до 36% опитаних [2]. У Комітеті Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики зауважили, що телемарафон «Єдині новини» може чекати закриття, якщо він не буде переформатований. «Якщо до кінця 2024 року не буде продемонстровано, що єдиний марафон змінив формат, що є баланс, є не бровадні новини з фронту, що у людей знову відновлюється довіра, тоді треба буде думати над завершенням. Бо ми зараз бачимо низхідний трек використання єдиного телемарафону і висхідний трек використання соціальних мереж. А потім буде ще

важче пояснити нашим міжнародним партнерам і своїм же людям, чому ми фінансуємо неефективну інформаційну політику», – сказав в інтерв'ю інформаційному агентству РБК-Україна голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова Ярослав Юрчишин [5].

Можна зробити висновок, що через відсутність нових ідей, варіацій подання інформації, цікавих проєктів, не надто швидке реагування на події, що відбуваються, а також через максимальне толерування владних запитів у контексті висвітлення діяльності Офісу Президента, Уряду України та інших владних структур, телемарафон «Єдині новини» опинився перед загрозою цілковитої втрати довіри та затребуваності глядацької аудиторії, що може загрожувати інформаційній безпеці держави. Адже невміння правильно і вчасно інтегрувати інформаційний контент телемарафону на більш успішні майданчики дає можливість неперевіреним інформації захоплювати інфопростір.

На нашу думку, телемарафон «Єдині новини» потрібно трансформувати, щоб повернути попередній рівень довіри та затребуваність аудиторії. Досягнути цього можна шляхом створення якісного інформаційного контенту; оперативності подання новин; залучення мультиплатформності, представлення контенту на різних медіаплатформах, в соцмережах та мобільних додатках; забезпечення доступності та зручності перегляду контенту на різних пристроях; збільшення інтерактивних елементів у процесі виробництва новин та зміна блоків за принципом запиту аудиторії.

Список використаної літератури

1. Афанасьєв І., Новохатько Л., Сінько А. Інформаційно-комунікаційна діяльність та аналітика під час російсько-української війни (на прикладі соціальних мереж). *Communications and Communicative Technologies*. 2023. Вип. 23. С. 156-163. ISSN 2617-1813; 2617-1821.
2. Єдиному телемарафону не довіряють більше, ніж довіряють – опитування КМІС. Новина з сайту Інститут масової інформації. *Інститут масової інформації*. 19.02.2024. URL: <https://imi.org.ua/news/yedynomu-telemarafonu-ne-doviryayut-bilshe-nizh-doviryayut-opytuvannya-kmis-i59289>

3. Гоцур О. Особливості функціонування медіаринку України в умовах війни (лютий-вересень 2022 року). *Communications and Communicative Technologies*. 2022. Вип. 22. С. 47-54.
4. UA разом: спільний телевізійний ефір «Єдині новини» став доступний на радіо. *1+1*. 26.02.2022. URL: <https://1plus1.ua/novyny/uarazom-spilnij-televizijnij-efir-edini-novini-stav-dostupnij-na-radio>
5. Ярослав Юрчишин: Нема гарантії, що інформація в Telegram не видається спецслужбам РФ. *РБК-Україна*. 01.04.2024. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/roslav-yurchishin-nema-garantiyi-shcho-informatsiya-1711900133.html#%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD>